

Elvira

Amb el nou Codi Penal "provocar a la discriminació, a l'odi o a la violència racista, antisemita o per la ideologia, religió o creences, origen nacional, sexe, orientació sexual, malaltia o minusvalidesa mereixerà pena d'un any a tres anys de presó i multa de fins a 18 milions (...)" . Però si aquesta nova punitat no va acompanyada d'un canvi profund en el sistema educatiu i de mesures judicials exemplars, la criminalització de la discriminació serà paper mullat.

Elvira Alí Mama és una ciutadana catalana de 19 anys d'edat i d'origen guineà que viu a Terrassa. El seu nom es va fer tristament famós el passat dijous, quan cinc caps rapats –caps secs, vaja– d'entre 13 i 17 anys la van apallissar al crit de "negra asquerosa" i "vete a tu tierra" i li van causar una commoció cerebral, entre altres ferides. Però la cosa encara va més lluny: es dóna la circumstància que el més vell dels agressors –l'únic que està en edat de responsabilitat penal– és veí d'Elvira i quan eren petits jugaven plegats amb altres nens guineans. Fins i tot, l'ara *skin head* visitava aleshores les cases d'aquestes famílies. Quan els cinc joves d'ideologia nazi agrediren Elvira –una persona perfectament integrada en la societat catalana que fins i tot fa la major part de la seva vida social en català–, aquesta tornava de l'hospital Mútua de Terrassa de curar-se les ferides produïdes per un accident de moto que havia patit tres dies abans. La gravetat de l'acte racista s'accentua pel fet que els vianants que presenciaren la brutal agressió –produïda a plena llum del dia després de treure la víctima del cotxe de la seva mare– es mostraren totalment passius i, tret d'una sola persona, ningú no féu cap gest per impedir-ho. I encara més, tots han renunciat a la seva qualitat de testimonis i han refusat col·laborar amb la policia per identificar els autors de l'apallissament adduint por de les represàlies. Una passivitat que els fa còmplices d'un fet abominable. Una complicitat que romandrà en la impunitat.

El mal ja està fet. Un mal físic, però també –i això és potser el més vergonyant– social, moral irreparable. Però aquest fet lamentable i criminal no serà l'últim d'aquestes característiques. Per desgràcia. Com tampoc no és el primer. És l'últim d'una llarga tirallonga de fets similars protagonitzats per allò que d'una manera asèptica els especialistes –polítics i no polítics– qualifiquen de tribus urbanes. Exòtic i general concepte per a tan malèvols conseqüències. Les agressions nazis i xenòfobes dels caps rapats, tot i que els tècnics s'entestin a negar-ho, tenen una component política que hem d'assumir.

Fa un mes, el Ministeri de Justícia i Interior feia públiques unes dades preocupants: dels 2.331 caps rapats controlats a l'estat, 1.277 (més del 50%) corresponen a Catalunya, concretament a Barcelona, i especialment als districtes de Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Gràcia i Ciutat Vella, però també a la localitat de Rubí –població veïna a Terrassa. El mateix "cens" ministerial assenyala que a la ciutat de

València n'hi ha 55 (4,34%). El fenomen pren, però, dimensions europees. La precisió de les xifres exposades esborrona, sobretot si la posem al costat de les paraules d'un portaveu del Sindicat de Professionals de les Polícies Municipals d'Espanya (SPPME), pronunciades en una conferència de premsa celebrada a l'Hospitalet de Llobregat el passat dia 10 d'octubre: "Contràriament a allò que asseguren polítics i alts comandaments la cooperació de la policia és pràcticament inexistent, tant entre diferents cossos [policíacs] com entre agents de municipis veïns". El dia abans d'aquesta preocupant declaració s'havia celebrat una "reunió global" sobre el fenomen de la violència juvenil –particularment l'*skin*– a la seu del Govern Civil de Barcelona a la qual no havia estat convidat cap representant del Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya ni dels Mossos d'Esquadra. Més preocupant és encara que les desavinences policiaques estiguen per damunt d'atemptats contra els drets fonamentals de les persones. Són indicis que indueixen a pensar que la impunitat amb què es realitzen les agressions feixistes és tan real com menyspreable.

El Codi Penal vigent des del 1848, i que serà substituït pel nou Codi Penal –anomenat "Codi Penal de la democràcia" i aprovat pel Congrés dels Diputats el passat dia 8 de novembre– sis mesos després de la seua publicació en el *Boletín Oficial del Estado*, quan entrarà en vigor, només ha aconseguit condemnar fets com els que ara ens ocupen amb alguns mesos d'arrest, que és el que preveu l'article 173 del Codi Penal en referència a les organitzacions clandestines o de caràcter paramilitar que promouen o inciten a la discriminació racial. El nou Codi Penal suprimeix l'article 100 del vigent, que permet la redempció parcial de la pena de privació de llibertat per treball a raó d'un dia per cada dos de feina, mesura que rebaixa el compliment real de les vigents penes de presó aproximadament en una tercera part. Això fa que les noves penes no gaudixin de redempció. Per tant, a partir de la seva entrada en vigor "provocar a la discriminació, a l'odi o a la violència racista, antisemita o per la ideologia, religió o creences, origen nacional, sexe, orientació sexual, malaltia o minusvalidesa mereixerà pena d'un any a tres anys de presó i multa de fins a 18 milions (...)" . Però no n'hi ha prou. Si aquesta nova punitat no va acompanyada d'un canvi profund en aquest sentit en el sistema educatiu i de mesures judicials exemplars i urgents, la criminalització de la discriminació serà paper mullat.